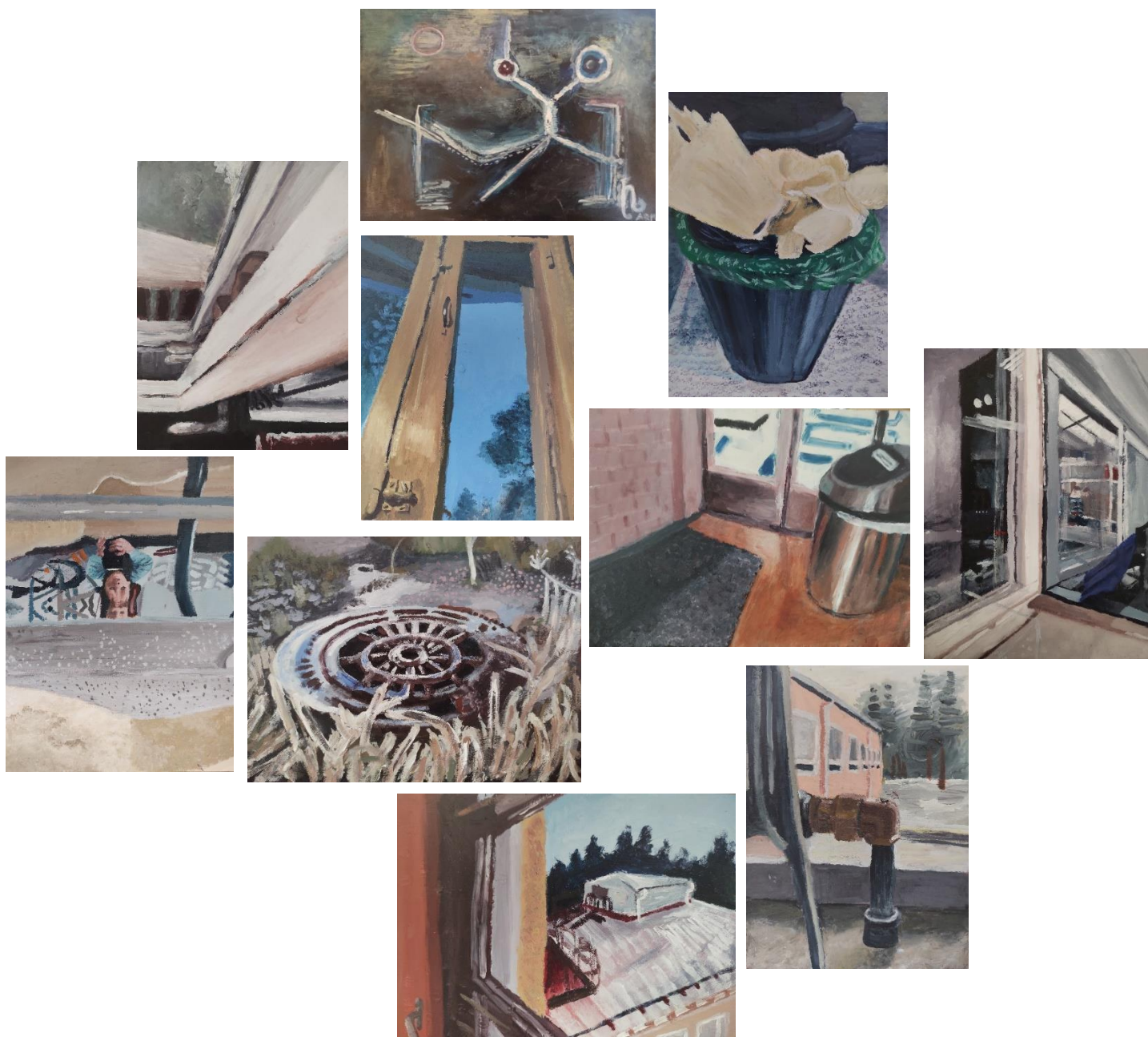

Ikkunoita, roskiksia ja sen sellaisia

Armi Kosunen, 2021–2022, Pohjois-Helsingin kuvataidekoulu

Inspiraatio ja vaikutteet

Ajatukset eivät kulje yhtä, selkeää ja johdonmukaista rataa. Yhden päätöksen (ja yhden lopputyön) takana on useita vaikutteita ja ajatusketjuja. Siksi en yritäkään kuvata ajatusprosessiani loogisesti etenevänä tekstinä, vaan teen poukkoilevan ja ajatusten tapaan epäloogisen kaavion.

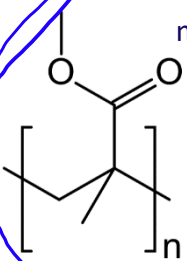
Uskon käsitykseen, jonka mukaan maailma koostuu aineesta (sekä pimeästä aineesta ja energiasta). Tietyissä tilassa olevaan tiettyyn hiukkaseen kohdistuu aina tietty voima, joka aikaansaa hiukkaselle todennäköisyyksien mukaisen radan. Kun sama koskee kaikkea olemassaolevaa ainetta, kaikki tapahtuu kokonaisuutena tietyllä tavalla – mikään ei siis olisi voinut tapahtua toisin.

Selatessani suomalaisten tekijöiden maalauksia läpi koulun kuvistuntia varten törmäsin Kristina Isakssonin maalauksiin – niistä silmiini pistivät etenkin maalaukset, joissa oli kiviä. Ne muistuttivat hyvin paljon kiviä, jopa enemmän kuin kivet itse.

Arvostan arkea. Siihen kuuluu suurin osa ajasta, ja etupäässä sen perusteella voi päätellä, millaista elämä on jonain aikakautena tai jossain yhteiskunnassa.

Luin lukiossa luonnontieteitä, niiden joukossa kemiaa. Siellä opin, kuinka muovit ovat synteettisiä polymeerejä.

Myös akryyli on muovi. Viehätyin suuresti ideasta, että maalaisin akryylimolekyylin – maalaukseni kuvaisi omia rakenneosiaan.

Osaisinkohan maalata kiven, joka näyttää yhtä paljon kiveltä? Yritin, en osannut.

Mutta varmaankin voisin oppia, jos yrittäisin satoja kertoja.

Arjessa näkee hienoja asioita. Usein katson ulos ikkunasta ja huomaan, kuinka paitsi maisema, myös itse ikkuna näyttää kauniilta. Jännittävä kuvakulma tekee myös tutut ja tylsät asiat kiinnostaviksi.

Toisaalta tylsistyisin kuoliaaksi. Maalata monta kymmentä tuntia kiviä, kaikkeen sitä onkin ryhtymässä!

Materiaalinani on akryyli, joten maalaukseni ovat pelkkää akryyliä – eivät mitään muuta. Voin siis vain maalata, ja vaikka vetäisin ”väärän” vedon jonnekin, se kuuluu asiaan, koska kaikki on vääjäämätöntä ja lopulta vain maalia.

Viime keväänä maalasini lasipulloja kyllästymiseen asti. En kuitenkaan ollut tyytyväinen – pulloista puuttui jokin, mikä lopulta tekisi ne lasipullon ”oloisiksi”.

Pidän valokuvaamisesta – erilaisten kuvakulmien kokeilemisesta ja kiinnostavien yksityiskohtien metsästämisestä. Puhelimen kanssa se on niin helppoakin.

Mieluummin tekisin jotain mukavaa ja mielenkiintoista. Aina ei ole pakko mennä vaikeimman kautta, joskus voi ottaa rennosti.

Akryylimolekyyliä maalatessani tykästyin entistä enemmän akryylimaleihin ja vanerilevyyn. Akryyllillä maalatessa on oltava nopea, ja levyille voi maalata kovakouraisesti – se ei anna myöden. Näillä välineillä päätin tehdä lopputyönikin.

Olisi kiva kokeilla, osaisinko maalata kuvia niin, että lopputulos todella muistuttaisi sen esikuvaa – jos ei täydellisesti ulkonäöltään niin ainakin jollain tavalla.

Netissä törmäsin Pyotr Konchalovskyn ja Karoliina Hellbergin (jonka töitä oli kai kuviskoulussakin esitelty) maalauksiin.

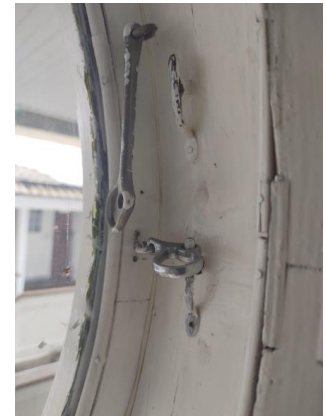

Pidin Konchalovskyn maalauksissa kirkkaista mutta hillityistä väreistä, ja Hellbergin leikkisästä tyylistä ja vaihtelevista pintakuvioinneista.

Kas, laatikot muodostavat kiinnostavan asetelman. Tuossapa lamppu heijastuu jännästi ikkunasta. Ja ai että, kun tuossa seinässä on kiinnostavat värit. Otanpa kuvan ja maalaan.

Toteutus

Maalaussarjan pohjana oli itse ottamani valokuvat. Prosessi alkoi siis kuvien ottamisella: niitä otettiin paikoista, joihin kulloinkin huomio kiinnittyi. Keskityin esimerkiksi väreihin, joista en oikein tiennyt, minkä värisiä ne olivat, ja mietin ”osaisinkohan sekoittaa tuollaisen värin”. Myös heijastukset ikkunalasissa ja valon taittuminen kiinnostivat minua. Kuvatessani harkitsin tarkkaan kuvakulmaa ja etäisyyttä. Kuvaajana keskityn yleensäkin yksityiskohtiin ja otan paljon lähikuvia (osin puhelimen kamerasta johtuen), ja niin tein nytkin. Kuvia otin pitkin vuotta niin kotoa, koulusta, kuvataidekoulusta, koulumatkalta kuin Suomenlinnastakin.

Muutamia ottamiani kuvia, joita en kuitenkaan lopulta päätenyt maalaamaan, koska ne olivat vähän tylsiä tai sommittelultaan ärsyttäviä.

Itse maalaamisvaihe oli jokseenkin kaavamainen, ja välillä kuvittelin olevani liukuhihna (mistä pidin). Työvaiheet toistuivat kerta toisensa jälkeen samanlaisina:

1. Saapuminen kuvataidekoululle myöhässä (mikä ei ole lainkaan tapaistani, ja olen yllättynyt ja häpeissäni, vaikka ei sillä taida olla väliä)
2. Työtakin päälle pukeminen ja maalauspohjien esille ottaminen
3. Vesikipon täyttäminen ja kahden käsipaperiarkin repäisy telineestä
4. Paletin ottaminen / tekeminen roskiksesta otetusta pahvilaatikosta leikkaamalla
5. Tiettyjen akryylimaalipurkkien asettelu kaareen pöydälle, kansien pois ottaminen ja muoviveisten laittaminen purkkeihin
6. Värien ottaminen paletille samassa järjestyksessä kuin purkit ovat pöydällä
7. Kolmen tai neljän pensselin valitseminen
8. Puhelimelta valokuvan etsiminen ja maalaamisen aloittaminen
9. Noin kolmelle pohjalle suurpiirteisen hahmotelman maalaaminen
10. Yksityiskohtainen maalaaminen yksi maalaus kerrallaan

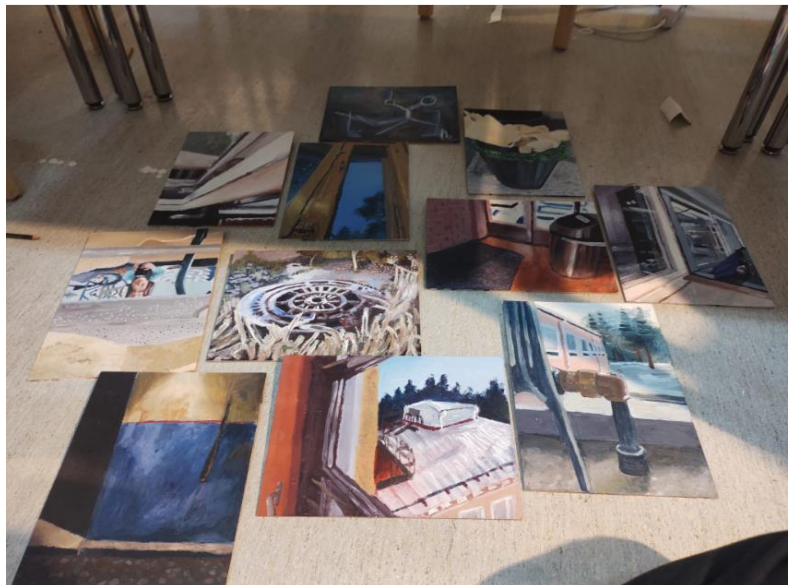

Maalaaminen itsessään oli mukavaa, eikä aloittaminenkaan ollut vaikeaa: Käytin maalaus pohjina vanerilevyjä, joille oli jo kertaalleen maalattu (siksi pohjissa on joidenkin muiden nimiä). Säästyin siis pohjan

hiomiselta/pesemiseltä ja gessoamiselta. Lisäksi alla olevat maalipaakut tekivät pohjasta jo valmiiksi kiinnostavamman, ja toivat maalaamiseen välillä hieman lisähaastetta, jos tarkan yksityiskohdan alla olikin möykky. Mutta kuten sanottu, kaiken kaikkiaan maalaaminen oli erittäin mukavaa: Tulin hyvälle mielelle erilaisten jännittävien värien sekoittamisesta ja näiden värien katselusta. Olin tyytyväinen, kun sattumalta sipaisemani siveltimenveto menikin juuri oikealle paikalle. Ilahduin, kun maali oli notkeaa ja sain maalattua varmaan 10 cm ikkunankarmia ottamatta lisää maalia pensseliin. Kaiken kaikkiaan muistelen olleeni merkillisen positiivinen. Tosin on sanottava, että maalaamiseen uppoutuneena unohdin ottaa välivaihe kuvia kahden ensimmäisen kuvan jälkeen.

Maalaamisen jälkeen kuvasin tuotokseni pöydän alla, ensiksikin koska siellä ei ollut liian kirkasta ja toiseksi koska se oli huomattavasti jännittävämpää. Samassa paikassa myös sommittelin näyttelyyn menevät maalaukseni, koska olin jo ehtinyt kotoutua ympäristöön. Sommittelussa ideani oli, että maalaukset olisi sijoiteltu ikään kuin kartalle: koska esim. kuviskoulu on kotoani itään ja koulu kaakkoon, sijoitin kuviskoululta otetut kuvat yläoikealle ja koululta otetut alaoikealle.

Akryylimolekyyli on ikään kuin otsikkona muiden töiden yläpuolella. Idean tästä karttamaisuudesta sain eräänä yönä ikään kuin neronleimauksena, vaikka näin jälkikäteen ihmetyttää, miten tähän päädyin ja etenkin miksi tässä pitäydyin. Akryylimolekyyli varsinkaan ei tunnu kuuluvan muiden maalausten joukkoon, mutta sommittelussa kävi tällä kertaa näin, ei voi mitään.

Jälkimietteitä ja oppeja

Kuten mainittu jo varmaa kolmasti, maalaaminen oli mukavaa. Niin mukavaa, että jälkeenpäin tuntuu riman alittaneelta: jos olisin kunnolla haastanut itseni ja mennyt niin sanotusti mukavuusalueen ulkopuolelle, ei työskentely taatusti olisi ollut aivan näin miellyttävää. Muutenkin työstäni olisi voinut tulla vaikuttavampi ja näyttävämpi, ja sen taustalla olisi voinut olla enemmän pohdintaa. Lisäksi tekisin nyt monta asiaa toisin: näin jälkikäteen esimerkiksi huomaan, että maalaukset näyttävät helpommin ”aidoilta”, kun mallikuvassa on enemmän syvyyttä ja tilallisuutta. Kaiken lisäksi jos olisin ollut kunnianhimoisempi, olisin varmaankin oppinut enemmän. Kun nyt katselen maalauksiani aikajärjestyksessä, minusta vaikuttaa jopa, että olen heikentynyt maalarina töitä tehdessä. (Mihin kuitenkin lienee syynä ainoastaan epäonnistunut viimeinen maalaus.)

Onneksi niin ei kuitenkaan ole, ja olen kuin olenkin oppinut jotain maalatessani. Värien sekoittamisessa kehityin huomattavasti, ja opin suuren määrän uusia jännittäviä sävyjä, joita voin tulevaisuudessa käyttää. Lisäksi kehityin sommittelussa ja kuvan mittasuhteiden hahmottamisessa. Ennen kaikkea maalaaminen rentoutui, uskalsin leikkiä ja kokeilla enemmän – en tosin aiemminkaan ole juuri pelännyt leikkiä maalauksissani. Huomasin myös, että mitä rennommin maalaan, sitä tyytyväisempi olen lopputulokseen: aivan viimeisen maalauksen tein hyvin tarkasti, ja siitä tuli vähän tylsä.

Oivalsin myös jotain itse lopputyöstä sitä tehdessäni: eikö tämäkin työ ole loppujen lopuksi omakuva? Toki niin voi sanoa miltei kaikista taiteellisista teoksista, mutta yllätyin ajatellessani, että niin myös näistä minun kopiointi-töherryksistäni. Ne eivät tosin kerro paljoa siitä, miltä näytän, vaan pikemminkin siitä, mitä näen – ainakin paljon ikkunoita, vähän roskiksia ja sen sellaisia. Näiden ajatusten pohjalta myös lisäsin itseni viimeiseen maalaukseen, vääristyneenä peilissä, ikään kuin tekijän tervehdykseksi.

Maalaukset

Valokuvat ja niiden pohjalta tehdyt maalaukset ovat tuossa alla tekojärjestyksessä. Aivan lopussa on vielä muutama maalaus, jotka tein ennen valokuvien pohjalta maalattuja. Niiden avulla tutustuin paremmin materiaaliin ja kokeilin erilaisia tekniikoita ennen varsinaisen lopputyön aloittamista, joten ajattelin nekin tähän liittää. Maalauksille en ole antanut erillisiä nimiä, vaan ne on vain tekojärjestyksessä numeroitu. Lisäksi on mainittava, että kuvat eivät ole aivan ajan tasalla, koska viimeisellä kerralla korjasin vielä suurimmat ärtymyksen kohteeni: akryylimolekyylissä muutin erään sidoksen kaksoissidokseksi, maalauksessa 6 tummensin varjoa ja maalauksessa 13 lisäsin kirkkaanpunaisen joukkoon vähän ruskeaa.

0

6

7

8

9

10

11

12

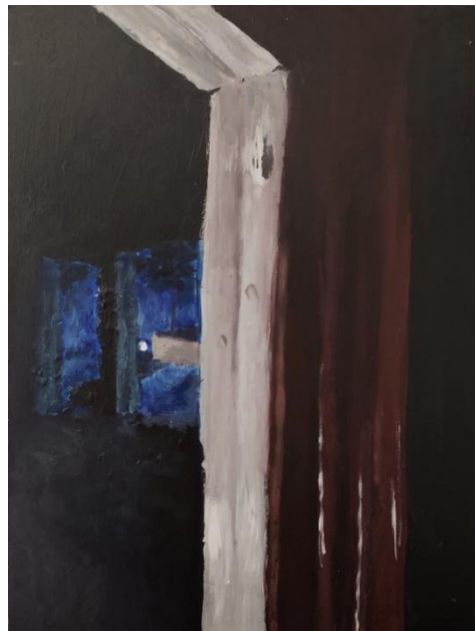
13

14

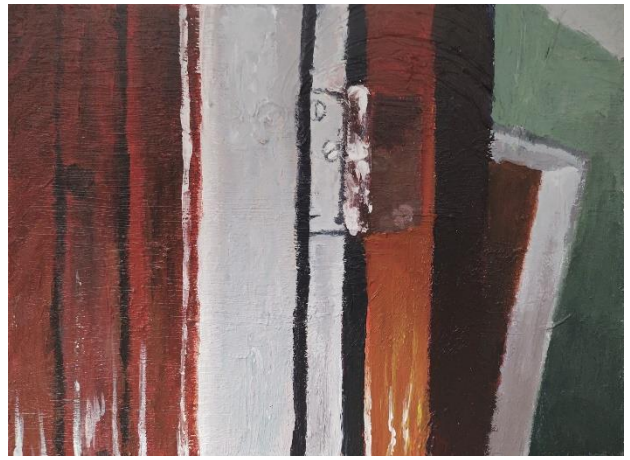
15

16

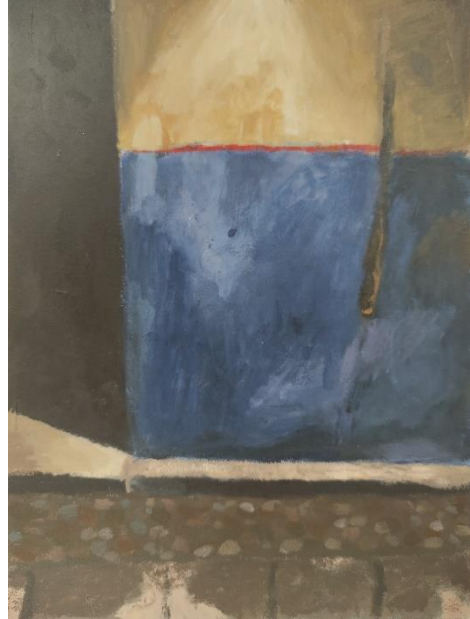
17

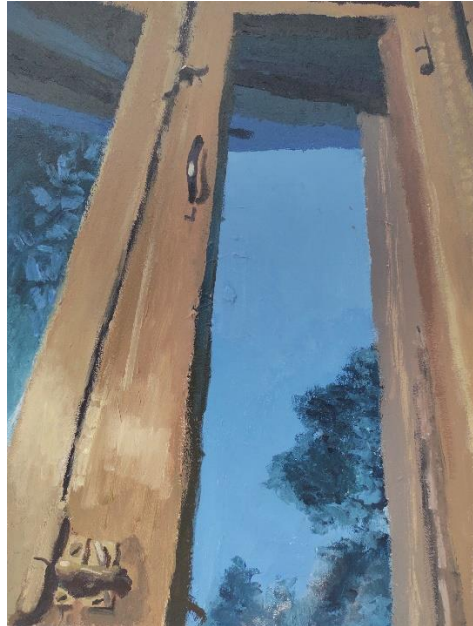
18

19

20

21

22

23

1

4

5

3

2